

Actief Friesland, 18 november 2008

Staatssecretaris geeft akkoord voor school Hurdegaryp

HURDEGARYP – Staatssecretaris Marja van Bijsterveldt heeft toestemming gegeven voor de vestiging van een school voor persoonlijk onderwijs in Hurdegaryp. Initiatiefnemer Stichting Tjalling Koopmans College, die onderwijs wil bieden waarbij een leerling niet aan één niveau is gebonden, kreeg vorige week goedkeuring voor de vestiging van een vmbo-t en vwo-school. Voor havo voorziet de staatssecretaris te veel bedreiging voor andere scholen in de gemeente en niet voldoende leerlingpotentieel. Wethouder Doeke Fokkema van Tytjerksteradiel vreest leegstand bij de bestaande middelbare scholen in Burgum als de school er komt. Zijn vraagtekens over onder meer de belangstelling voor de school heeft hij aan de Tweede Kamer kenbaar gemaakt.

Door Marije Blacquièr

Het leek er een tijdje op dat de school er niet zou komen. In augustus oordeelde staatssecretaris Van Bijsterveldt nog dat leerlingen uit de regio wel naar een vergelijkbare middelbare school konden, zonder daar buitensporig veel reistijd mee kwijt te zijn. De dichtstbijzijnde katholieke school is in Bolsward. Van Bijsterveldt bleek geen rekening te hebben gehouden met de reistijd van huis naar het station, maar alleen met die van station naar school.

Op verzoek van de Tweede Kamer rekende Van Bijsterveldt opnieuw, maar nu met de reistijden van huis naar school. Ze besloot het initiatief toch op het Plan van Scholen 2009 te zetten, een lijst met aanvragen voor scholen. Na de nieuwe berekeningen zegt Van Bijsterveldt 'ja' tegen een school voor vmbo-t ('theoretische leerweg', het vroegere mavo) en vwo in Hurdegaryp.

De school in Hurdegaryp komt hiermee een stap dichterbij. De Tweede Kamer gaf al akkoord voor het Plan van Scholen, maar wilde het aanvankelijk afgewezen initiatief voor de school in Hurdegaryp opnieuw bekijken. "Als de Kamer de nieuwe afweging van de staatssecretaris voor kennisgeving aanneemt, is het plan akkoord. Het kan nog zijn dat de Tweede Kamer wil reageren op de procedurevergadering van 27 november, maar dat is nog niet duidelijk," zegt Menno van Tartwijk, woordvoerder van staatssecretaris Marja van Bijsterveldt.

Voorzitter Suzan Polet van de Stichting Tjalling Koopmans College is verheugd over de goedkeuring van Van Bijsterveldt. "Supergoed nieuws, we hebben nu een basis om verder te praten." De stichting wil persoonlijk onderwijs bieden zoals dat nu nog alleen op privéscholen wordt gegeven. "Dat gaat niet uit van: wie past binnen het type onderwijs, maar gaat uit van potenties van de leerlingen," legt Polet uit. "We hopen op deze manier leerlingen individueel te stimuleren.

Elders is in een klas het gemiddelde de norm. Uitschieters naar boven en naar beneden vallen buiten de boot." De stichting wil de kinderen makkelijker laten doorstromen naar hogere soorten onderwijs en dat kan op deze school ook per vak. Op internet zien de kinderen hun persoonlijke lesprogramma. Ze krijgen geen toetsen, maar begeleiders houden hun vorderingen wel nauwlettend in de gaten. Klassikale lessen blijven volgens Polet belangrijk voor sociale competenties, vooral ook tussen de verschillende niveaus die bij elkaar in één klas komen. "Op de basisschool zitten ze ook allemaal in één klas en daarna worden ze vier tot zes jaar uit elkaar gehaald, om daarna in de samenleving weer bij elkaar te komen. Je creëert zo een heel tennatuurlijke scheiding. Ik ben zelf werkzaam in het bedrijfsleven en ik loop aan tegen een tweedeling in de maatschappij: vmbo en havo/vwo. Wij willen zorgen dat de groep toch samenblijft, zodat je de kunstmatige scheiding tegengaat." De onderwijsmethode is vergelijkbaar met die op de IVIO Wereldschool, die in 1948 werd opgericht om Nederlandse kinderen in het buitenland te onderwijzen. "Daar is wel bewezen dat het concept werkt," zegt Polet.

Bedreiging

Wethouder Doeke Fokkema van de gemeente Tytjerksteradiel ziet in de nieuwe school vooral een bedreiging voor de bestaande middelbare scholen Singelland en Liudger in Burgum. De gemeente bestudeert nu welke consequenties een extra middelbare school Tytjerksteradiel heeft. Fokkema: "It Ryk besluit, mar de gefolgen binne foar us as gemeente. Wy hawwe al goede lytskalige skoallen foar fuortset onderwijs hjir yn Burgum. Der kin leechstan optrede." Ook daarom kent de staatssecretaris geen havo-school toe in Hurdegaryp. "Het wel toekennen zou leiden tot onwenselijke gevolgen voor omringende havo-scholen," legt

Menno van Tartwijk uit. "Deze scholen zouden worden 'leeggegeten'". Voor toekomstige havo-leerlingen is in de omgeving voldoende aanbod. Fokkema vreest dat dat ook zonder havo-afdeling gebeurt.

De wethouder heeft zijn bezwaren aan de Tweede Kamer gemeld. "As der in protte alders dy't dizze nije foarm fan onderwijs foar harren bern geskikt fine, dan bin ik der bliid mei, want dat is frijheid fan onderwijs en it is goed dat wy dat hawwe yn Nederlan." Maar juist bij deze belangstelling zet hij vraagtekens. Bij de berekening is de stichting uitgegaan van het aantal katholieke basisscholen in de omgeving, met als verwachting dat deze leerlingen ook katholiek voortgezet onderwijs willen volgen. Fokkema is niet overtuigd voordat hij daadwerkelijk aanmeldingen ziet. Suzan Polet denkt dat de behoefte er wel degelijk is. Een oproep op de website van de stichting leverde bijna 400 reacties op van mensen die zich zeggen te willen aanmelden. Volgens Fokkema heeft de stichting erkend dat de behoefte in Tytjerksteradiel niet zo groot is, maar buiten de gemeente wel. "Mar us gemeente sit wol mei de gefolgen."

Liudger en Singelland

Joop Vogel, voorzitter van de centrale directie van de christelijke middelbare scholengemeenschap Liudger, ziet de school voorlopig nog niet als bedreiging. "Maar ik zou het wel een erg ongelukkige ontwikkeling vinden. We hebben juist in Burgum al twee mooie kleinschalige scholen." Liudger en Singelland zijn samen goed voor een aanbod van vmbo en havo en vwo onderbouw. "We zijn ook al een jaar bezig, samen met wethouder en Singelland, met een onderzoek naar de mogelijkheden voor een havo-bovenbouwafdeling in Burgum." Dat onderzoek krijgt nog wat meer haast als het ligt aan Teunis Wagenaar, algemeen directeur van de openbare Singelland-school. Hij vindt het 'bijzonder' dat de school in Hurdegaryp er lijkt te komen. "Dat klinkt nog het meest positief. Dit gebied heeft al veel onderwijs, ook kleinschalig: Impulse (in Kollum en Leeuwarden) is al helemaal individueel, Montessori (Drachten en Leeuwarden), er zijn scholen in Dokkum, Buitenpost, in Burgum zelfs twee. Ik vraag me af wat de school toevoegt."

De scholen in Burgum zien een goede kans dat de 'havo-top' er komt. De scholen hebben dan een belangrijk voordeel ten opzichte van de Hurdegaryp school, vindt Vogel. "Als het Tjalling Koopmans College geen havo krijgt, mist de school een

Staatssecretaris geeft akkoord voor school Hurdegaryp

belangrijke stroming. Doorstromen van mavo naar havo kan dan niet, van vwo naar havo gaan kan dan niet." Suzan Polet ziet daar echter wel oplossingen voor. "We kunnen bijvoorbeeld contact opnemen met andere onderwijsinstanties en misschien een samenwerkingsverband aangaan." Ook Vogel zegt open te staan voor een gesprek over eventuele samenwerking met Stichting Tjalling Koopmans College. We hebben de Stichting Tjalling Koopmans College al meerdere keren uitgenodigd, maar zij wilden toen het antwoord van de staatssecretaris afwachten. De uitnodiging staat nog steeds."

Dat de school katholiek is, hoeft volgens Vogel niets uit te maken. "Wij zijn een brede christelijke school, katholieken zijn bij ons al van harte welkom." Wethouder Fokkema en directeur Wagenaar vrezen overigens dat de Stichting Tjalling Koopmans College de katholieke achtergrond vooral gebruikt om toestemming te krijgen voor de school voor persoonlijk onderwijs. "Ze hebben een gat in de wet gevonden maar het gaat ze om de identiteit van persoonsgebonden onderwijs," zegt Wagenaar. Suzan Polet ontkent dat. De katholieke achtergrond moet vooral tot uiting komen in de gezamenlijke dagopening, het omarmen van de maatschappelijke stage en de normen en waarden.

Huisvesting

Als de Tweede Kamer instemt met de vestiging van de school, moet de gemeente in overleg met het schoolbestuur voor huisvesting zorgen, meldt Van Bijsterveldts woordvoerder Van Tartwijk. "Die heeft hiervoor de taak en het budget." Dat wordt nog lastig, voorziet wethouder Fokkema. Stichting Tjalling Koopmans College liet haar oog vallen op het pand van Hurdegariper basisschool De Winde, dat vrijkomt door voorzieningsclustering. Maar, meldt Fokkema: "Dat wurdt al in multifunctioneel sintrum." Menno van Tartwijk: "Overigens heeft het schoolbestuur aangegeven dat er volgend jaar nog geen passende huisvesting beschikbaar is. Wanneer het verzoek op het Plan van Scholen staat, heeft de gemeente de wettelijke plicht om binnen vijf jaar voor passende huisvesting te zorgen."